

Toponymy of the Island of Pašman

Vladimir Skračić, Editor

Geographical names or toponyms are personal names of different natural and geographical as well as socio-geographical objects. Toponymy (a linguistic branch), but also many other sciences, for example, geography, history, archaeology etc., studies the geographical names (toponyms). Toponyms are an important content of geographical maps, and one of the most important elements of special database in geoinformation systems. From geographical point of view, it is essential to be familiar with the toponyms which denominate, but also interpret, certain states (territory names), regions (region names), relief shapes (oronyms), spatial units of the world seas (mareonyms), land waters (hydronyms), settlements and parts of settlements (domicilonyms or oikonyms), roads (hodonoms), islands (nesonyms) etc.

Onomastics is a special branch of linguistics dealing with the study of personal names (first and last names) and nicknames, i.e. it studies the names of people's (antroponyms) and places' (toponyms) meaning and history.

The island of Pašman is one of the biggest islands of the North Dalmatian archipelago. It is located between the Middle Channel in the Southwest and the Channel of Pašman in the Northwest. It is a good example for current influences of nature and geographical characteristics as well as changes of the Croatian island area, resulting in different toponymy materials, described in details in the book *Toponymy of the Island of Pašman*.

The book was published by the Centre for the Onomastic Research of the Adriatic Sea of the University of Zadar in 2006. It is the first book of the *Onomastica Adriatica* series. The editor of the book is Prof. Dr. Vladimir Skračić. The book format is 21,5 cm × 30,5 cm and the book is labelled ISBN 953-7237-12-5. The book was published on 322 pages, hardcover, in Croatian with abstracts in English, French and Italian.

The book gives description on toponymy materials which, based on collected field data, preserved the original characteristics of the archipelago and faces the

problem of lesser and lesser number of autochthonous speakers (old language states), and more new speakers (new language, new name providers). The book can be divided in two parts. The first part describes the onomastic ambient of the island of Pašman (natural and geographical base, population in prehistoric period and antics, architectural art monuments, cartographical presentation of the island in the past. The second part is dedicated to the historical and modern toponymy of the island of Pašman (collecting of materials, archival records, toponymy maps, cadastral maps 1824-1830, alphabetical directory of modern toponyms from the old maps).

The book is very interesting, contains many historical data and illustrations that tell us a lot about the history of the island of Pašman and other small islands of the Zadar archipelago. The book is an encouragement for further work on onomastic research which will, I hope so, become parts of the *Onomastica Adriatica* series very soon.

Sonja Debeljuh

Third part of the map of Rogovska opatija property in littoral Tkonsko, 1778.

Treći dio karte posjeda rogovske opatije u tkonskom priobalju, 1778.

Toponimija otoka Pašmana

Vladimir Skračić, urednik

Geografska imena ili toponimi su vlastita imena različitih fizičko-geografskih i socio-geografskih objekata u prostoru. Proučavanjem geografskih imena (toponima) bavi se toponomastika (grana lingvistike), ali i brojne druge znanosti, primjerice geografija, povijest, arheologija i dr. Toponimi su važan sadržaj geografskih karata, a u geoinformacijskom sustavu čine jedan od najznačajnijih elemenata prostorne baze podataka. S geografskog je aspekta iznimno važno poznavati toponime koji imenuju, ali često i tumače pojedine države (teritorionimi), regije (regionimi), reljefne oblike (oronimi), prostorne jedinice svjetskog mora (mareonimi), kopnene vode (hidronimi), naselja i dijelove naselja (domicilonimi ili oikonimi), prometnice (hodonimi), otoke (nesonimi) i dr.

Onomastika je posebna grana lingvistike koja se bavi proučavanjem osobnih imena (imena i prezimena) i nadimaka, odnosno proučava značenje i povijest imena ljudi (antroponimi) i imena mjesta (toponimi).

Otok Pašman jedan je od najvećih otoka sjevernodalmatinske otočne skupine. Smješten je između akvatorija Srednjeg kanala na jugozapadu i Pašmanskog kanala na sjeveroistoku. Dobar je primjer aktualnih međuočujecaja prirodno-

geografskog i socio-geografskog obilježja i mijena hrvatskog otočnoga prostora iz čega su proizašle različite toponomastičke građe koje su detaljno prikazane u knjizi Toponimija otoka Pašmana.

Knjigu je izdao Centar za jadranska onomastička istraživanja Sveučilištu u Zadru 2006. godine. To je prva knjiga u Biblioteci Onomastica Adriatica. Glavni urednik je prof. dr. sc. Vladimir Skračić. Format knjige je 21,5 cm × 30,5 cm, oznaka ISBN 953-7237-12-5. Knjiga je

izdana na 322 stranice uvezane u tvrdi uvez na hrvatskom jeziku, a sažetci su na engleskom, francuskom i talijanskom jeziku.

Knjiga opisuje toponomastičku građu koja je na temelju prikupljenih terenskih podataka sačuvala izvorne karakteristike otočne zajednice i susreće se s problemom sve manjeg broja autohtonih govornika (stara jezična stanja), a sve više novih govornika (novi jezik, novi imenodavci). Knjigu možemo podijeliti u dva dijela. U prvom dijelu opisan je onomastički ambijent otoka Pašmana (prirodno-geografska osnova, naseljenost u prapovijesti i antici, umjetnički spomenici graditeljstva, kartografski prikaz otoka u prošlosti). Drugi dio posvećen je povijesnoj i suvremenoj toponimiji otoka Pašmana (prikupljanje građe, arhivska građa, toponomastičke karte, katastarski planovi iz razdoblja 1824-30, abecedno kazalo suvremenih toponima, popis toponima sa starih karata).

Knjiga je vrlo zanimljiva, puna povijesnih podataka i ilustracija iz kojih možemo mnogo naučiti o povijesti otoka Pašmana i ostalih otočića zadarskog arhipelaga. Knjiga je dobar poticaj za daljnji rad na onomastičkim istraživanjima koja će, vjerujem ubrzo biti objavljena u biblioteci Onomastica Adriatica.

Sonja Debeljuh

Southwest part of the island of Pašman on the map *Disegno delle tenute della Villa Tcon...*, approximately 1723.

Jugozapadni dio otoka Pašmana na karti *Disegno delle tenute della Villa Tcon...*, cca 1723.